

Sygn. akt

III AUa 1225/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **19 lutego 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Ewa Madera SSO del. Ewa Preneta-Ambicka
	Protokolant	sekr. sądowy Anna Kuźniar

po rozpoznaniu w dniu **19 lutego 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **M. R.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji wniesionej przez stronę pozwaną

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **19 lipca 2013 r.** sygn. akt **IV U 88/13**

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób , że oddala odwołanie.

Sygn. Akt III AUa 1225/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 28 grudnia 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. odmówił M. R. przyznania prawa do świadczenia przedemerytalnego.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że wnioskodawczyni nie spełniła wszystkich warunków, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2014. o świadczeniach przedemerytalnych, gdyż udowodniła 34 lata 2 miesiące i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w miejsce wymaganych 35 lat.

Zakład wyjaśnił, że okresu od 26 kwietnia 1976r. do 21 sierpnia 1977r. nie uznał jako stałej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

M. R. odwołała się od powyższej decyzji do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie prawa do świadczenia.

Naprowadziła, że w spornym okresie uczęszczała do szkoły zawodowej, ale mieszkała w domu rodzinnym i na prace w gospodarstwie rolnym rodziców przeznaczała codziennie co najmniej od czterech do pięciu godzin.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. w odpowiedzi na odwołanie wniosł o jego oddalenie, dowodząc, że pracę wnioskodawczyni w gospodarstwie rolnym należy traktować jako doraźną pomoc, zwyczajowo wymaganą od dzieci - członków rodziny rolniczej.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 19 lipca 2013r. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w J. w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni M. R. prawo do świadczenia przedemerytalnego, począwszy od 12 marca 2013r., wobec uwzględnienia jej dodatkowego okresu składkowego tj. pracy w gospodarstwie rolnym rodziców W. i Z. K. położonym w miejscowości K. od 26 kwietnia 1976r. do 21 sierpnia 1977r.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawczyni urodzona (...), po ukończeniu Szkoły Podstawowej podjęła dalszą naukę w (...) Szkole Zawodowej w M., którą ukończyła w czerwcu 1977r. W trakcie uczęszczania do szkoły ponadpodstawowej mieszkała z rodzicami, którzy w miejscowości K. oddalonej o około 8 kilometrów od M. prowadzili gospodarstwo rolne o powierzchni 3,21 ha. Matka wnioskodawczyni zajmowała się wyłącznie pracą w gospodarstwie rolnym, ojciec zajmował się kowalstwem, zaś starszy brat pracował zawodowo.

Gospodarstwo było wielotowarowe, prowadzona też była hodowla zwierząt. Wnioskodawczyni angażowana była do wykonywania wszelkich prac polowych, zajmowała się inwentarzem, jak również różnymi pracami w obejściu. Niezależnie od pory roku prace te zajmowały jej co najmniej cztery godziny dziennie. Praca ta nie kolidowała z nauką szkolną, a była niezbędna, gdyż ojciec wnioskodawczyni wykonywał także prace poza rolnictwem.

Nadto Sąd ustalił, że wnioskodawczyni – z przerwami – pozostawała w zatrudnieniu do 31 sierpnia 2012r., kiedy to pracodawca rozwiązał z nią stosunek pracy z powodu likwidacji stanowiska pracy. Następnie skarżąca zarejestrowała się w Powiatowym Urzędzie Pracy i od 11 września 2012r. zaczęła pobierać zasiłek z tego tytułu. W okresie zaś pobierania zasiłku nie było sytuacji „by odmawiała bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia odpowiedniej propozycji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, ani też zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych”. Z wnioskiem o świadczenie przedemerytalne wystąpiła 30 listopada 2012r.

Mając na uwadze tak zebrany w sprawie materiał dowodowy Sąd I instancji uznał, że praca wnioskodawczyni w gospodarstwie rolnym świadczona była co najmniej w wymiarze 4 godzin dziennie i była znacząca dla jego funkcjonowania.

W konsekwencji stwierdził, że wnioskodawczyni spełnia wszystkie przesłanki, od których w jej przypadku prawo do świadczenia przysługuje.

W podstawie prawnej Sąd powołał art. 477¹⁴ § 2 kpc.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego skierował do Sądu Apelacyjnego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.. Zarzucając naruszenie prawa materialnego tj. art. 2 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. (Dz. U. Nr 120, poz. 1252) organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania wnioskodawczyni.

W uzasadnieniu apelacji Zakład w pierwszej kolejności podkreślił, że nie kwestionuje okoliczności uwzględnienia przez Sąd I instancji uwzględnienia do stażu pracy spornego okresu zatrudnienia wnioskodawczyni w gospodarstwie rolnym rodziców od 26 kwietnia 1976r. do 21 sierpnia 1977r.

Zarzucił natomiast Sądowi I instancji całkowite pominięcie uregulowań zawartych w art. 2 ust. 3 powołanej ustawy przy rozpoznawaniu odwołania M. R. od zaskarżonej decyzji. Zwrócił uwagę, że ubezpieczona wniosek o przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego złożyła w trakcie pobierania zasiłku dla bezrobotnych, a więc przed upływem terminu określonego w art. 2 ust. 3 pkt 3 ustawy z 30 kwietnia 2004r.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jest uzasadniona i jako taka zasługuje na uwzględnienie, a zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na wydanie orzeczenia reformatoryjnego.

Rozstrzygnięcie w przedmiotowej sprawie zapadło w następującym stanie faktycznym:

M. R. pozostawała w zatrudnieniu w Spółce Jawnej (...) P. G.. A. S. do 31 sierpnia 2012r. Z tym dniem stosunek pracy ustał w wyniku rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem przez pracodawcę z powodu likwidacji stanowiska pracy. Decyzją z 4 września 2012r. Starosta (...) przyznał wnioskodawczyni prawo do zasiłku dla bezrobotnych od dnia 11 września 2012r. na okres 12 miesięcy. Z wnioskiem o ustalenie prawa do świadczenia przedemerytalnego M. R. wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w J. 30 listopada 2012r., a zatem w trzecim miesiącu pobierania zasiłku dla bezrobotnych. Do wniosku dołączyła dokumenty mające potwierdzać jej „ogólny staż pracy”.

Zakład dokonał oceny dokumentów przedłożonych przy wniosku na potwierdzenie stażu pracy, uznał że M. R. nie wykazała 35 lat zatrudnienia i w konsekwencji z tej przyczyny odmówił ustalenia prawa do świadczenia. Pominął zaś zupełnie okoliczność, że wniosek został złożony przedwcześnie, przy braku spełnienia wszystkich warunków określonych ustawą o świadczeniach przedemerytalnych.

Uwadze Sądu I instancji najwyraźniej umknął ten fakt, co w efekcie doprowadziło do rozstrzygnięcia, które przez Sąd Apelacyjny zaakceptowane być nie może.

Należy bowiem stwierdzić, że zaskarżony wyrok wydany został z naruszeniem prawa materialnego – w tym przypadku art. 2 ust. 3 i art. 7 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. (Dz. U. 2013r. 170).

Dla nabycia prawa do dochodzonego przez wnioskodawczynię świadczenia nie wystarczy bowiem, jak przyjął Sąd Okręgowy spełnienie warunku z art. 2 ust.1 pkt 5 powołanej ustawy.

Zgodnie z powołanym przepisem prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, w którym była zatrudniona przez okres nie krótszy niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący co najmniej 35 lat dla kobiet i 40 lat dla mężczyzn.

W świetle twierdzeń i zarzutów podniesionych w apelacji można stwierdzić, że spór co do okresu zatrudnienia wnioskodawczyni przestał istnieć.

Dla nabycia prawa do świadczenia przedemerytalnego spełnienie warunku wymienionego w przytoczonym przepisie, jak już wspomniano, nie jest jednak wystarczające.

Sąd I instancji dokonując oceny prawnej sprawy całkowicie pominął treść art. 2 ust. 3 i art. 7 ustawy z 30 kwietnia 2004r.

Tymczasem art. 2 ust. 3 ustawy wskazuje na konieczność spełnienia kolejno następujących po sobie warunków.

I tak świadczenie przedemerytalne przysługuje osobie określonej w ust. 1 po upływie co najmniej 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w ustawie o promocji zatrudnienia, jeżeli osoba ta spełnia łącznie następujące warunki:

1. nadal jest zarejestrowana jako bezrobotna;
2. w okresie pobierania zasiłku dla bezrobotnych nie odmówiła bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia odpowiedniej propozycji zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia, albo zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych;
3. złoży wniosek o przyznanie świadczenia przedemerytalnego w terminie nieprzekraczającym 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych.

Z kolei według art. 7 ustawy, prawo do świadczenia przedemerytalnego ustala się na wniosek osoby zainteresowanej, od następnego dnia po dniu złożenia wraz z dokumentami, o których mowa w ust. 3. Te dokumenty to decyzja o utracie prawa do zasiłku dla bezrobotnych lub informacja o upływie 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych, o którym mowa w art. 2 ust. 3, a także dowody wymagane do ustalenia prawa do emerytury oraz jej wysokości, określone przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Odnosząc przytoczone przepisy do okoliczności rozpoznawanej sprawy trzeba zgodzić się z organem rentowym, że warunki nimi określone nie zostały w przypadku zainteresowanej spełnione w chwili wystąpienia przez nią z wnioskiem o świadczenie. M. R. z wnioskiem wystąpiła przed upływem 6 miesięcy pobierania zasiłku dla bezrobotnych i nie dołączyła dokumentu poświadczającego 6-miesięczny okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych oraz potwierdzającego okoliczności, o których mowa w art. 2 ust. 3 pkt 2 ustawy.

Z tych też przyczyn odwołanie M. R. od decyzji organu rentowego odmawiającej ustalenia prawa do świadczenia przedemerytalnego na uwzględnienie, wbrew odmiennemu stanowisku Sądu I instancji, nie zasługiwało.

Konkludując należy stwierdzić, że apelacja organu rentowego była w pełni uzasadniona, dlatego też Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji stosownie do art. 386 § 1 kpc.

(...)

(...)